

הנחיות לתלקיט ספרות 12 שנ"ל – תשפ"ו

תלקיט ספרות

שנת הלימודים תשפ"ו

חשיבה ביקורתית

פיתוח יכולות הערכה ועמדה ביקורתית על המידע שלנו

אוריינות דיגיטלית

שימוש בטכנולוגיות למידה ותקשורת דיגיטלית

ניהול עצמי

פיתוח יכולות, מחשבה, הכרת עצמית ומביעה עצמית לפעילות

יצירתיות ובטוי

פיתוח יכולת ביטוי אישית ויצירתית במגוון תחומים

מודעות חברתית

יכולת להבין נק' מבט של האחר אמפתיה מודעות להתנהגות חברתית

מבנה התלקיט

פרק השירה • 40 נקודות

דרמה מודרנית או ספר קריאה • 40 נקודות

מבחן הקיץ • 20 נקודות

מסמך זה מציג את מגוון המיומנויות החיוניות לתלמידים במסגרת התלקיט

ברוכים הבאים לחוברת ההנחיות המקיפה לתלקיט בספרות לשנה זו. מסמך זה נועד להנחות אתכם לאורך כל התהליך, החל מבחירת היצירות ועד להגשת העבודה הסופית. כאן תמצאו את כל המידע הדרוש, כולל פירוט על המיומנויות שתפתחו בכל חלק.

מבנה התלקיט וחלוקת הנקודות

התלקיט מורכב משלושה חלקים עיקריים:

1. שירים בנושא "בין שבר לאיחוי" - 40 נקודות.
2. ספר קריאה או דרמה מודרנית - 40 נקודות.
3. מבחן תלקיט על החומר (פרקי השירה, הדרמה/ספר הקריאה) - 20 נקודות.

רשימת היצירות המלאה

• פרק השירה

יש לבחור שני שירים מתוך ארבעה:

1. "סיפור על הסבתא" מאת אריה סיוון
2. "סלימה את דומעת" מאת אמירה הס
3. "שתיקתם של התימנים" מאת אהרון אלמוג
4. "מתחת לפני האדמה" מאת אלי אליהו

• פרק הדרמה המודרנית - לבחירה מול ספר הקריאה

יש לבחור מחזה מודרני אחד מתוכנית הלימודים. הצעות:

- "ביקור הגברת הזקנה" מאת פרידריך דירנמאט
- "ביבר הזכוכית" מאת טנסי ויליאמס
- "בית הבובות" מאת הנריק איבסן
- "חפץ" מאת חנוך לוין

• פרק ספר הקריאה - לבחירה מול פרק הדרמה המודרנית

- "מישהו לרוץ איתו" מאת דוד גרוסמן

המשימות

פרק השירה

מיומנויות נדרשות: ניתוח שירה, אוריינות דיגיטלית ושפתית, שימוש מושכל בבינה מלאכותית ככלי עזר, מודעות חברתית ואזרחית.

בפרק זה תעבדו על שני השירים שבחרתם.

משימת בינה מלאכותית – בין שבר לאיחוי

רקע והכנה:

○ צפו [בסרטון זה](#) המתאר את קשיי העולים בשנים הראשונות לקום המדינה. (במידה והקישור לא נפתח יש לרשום ביוטיוב "העליה לישראל בשנות החמישים והשישים - חלק 1 קשיי קליטה ראשונים"). מומלץ לצפות בסרטונים נוספים בנושא זה מתוך חומר הלימוד באתר, או מהרשת.

○ בחרו שני שירים מפרק השירה.

○ הכירו כלי בינה מלאכותית כמו **Gemini, Claude** או **ChatGPT**

שימוש בכלי בינה מלאכותית:

○ הזינו לכלי הבינה המלאכותית את טקסט שני השירים שבחרתם.

○ בקשו ממנו לנתח את השירים ולהתייחס לנקודות הבאות:

- הקושי המרכזי שמתואר בכל שיר.
- המוטיבים המרכזיים (לדוגמה: שבר, התמודדות, תקווה).
- האופן שבו השיר מבטא רגשות של הדובר/הדוברות.
- האם יש התייחסות ל"איחוי" או לפתרון השבר.

ניתוח וחיבור אישי לשירים: (40 נק')

1. קראו את התשובה של הבינה המלאכותית והתייחסו אליה **בביקורתיות**.

א. איזה ידע חדש על השיר למדתם מהתשובה? **15 נק'**

ב. בקשו מהבינה למצוא שיר בנושא דומה ורשמו את שם השיר

והמשורר (יש לוודא שמדובר בשיר אמיתי!) **5 נק'**

2. בחרו **שורה אחת** מכל שיר שריגשה אתכם במיוחד או שאתם חושבים שהיא משקפת באופן עמוק את הקושי המתואר.

א. צטטו את השורה. **5 נק'**

ב. הסבירו במילים שלכם מדוע דווקא שורה זו בולטת עבורכם,

וכיצד היא מתחברת לרגשותיכם או לתובנות אישיות שלכם.

15 נק'

פרק הדרמה המודרנית או ספר הקריאה

מיומנויות נדרשות: הבנת הנקרא, ניתוח טקסט ספרותי, ארגון מידע, יכולת לבסס טענות.

הנחיות:

- יש לענות על שאלה אחת, תשובה בכתב יד בהיקף של כעמוד (25 נק')
- יש לצרף תוצר יצירתי על פי ההנחיות. (15 נק')

מאגר השאלות - השאלות מתאימות לספר קריאה ולמחזה מודרני (25 נק')

1. **נקודת מפנה**: תארו שתי התרחשויות שהן נקודת מפנה בגורל הדמות או בעלילה.
2. **שינוי הדמות**: האם הדמות פועלת כדי לשנות את גורלה או נכנעת לו? תארו שני אירועים.
3. **תכונה אנושית או תופעה חברתית**: תארו את האופי הלוחם או הפסיבי של הדמות הראשית.
4. **השקפות עולם**: תארו שני אירועים בהם בא לידי ביטוי עימות בין השקפות עולם וקבעו איזו השקפת עולם גוברת.
5. **משפחה**: תארו כיצד המשפחה או היעדרה משפיעים על התנהגות הדמות המרכזית.
6. **מערכות יחסים**: תארו מערכת יחסים והשפעתה על שתי דמויות ביצירה.
7. **סיום הספר**: תארו את סיום היצירה והאם הוא פותר את הבעיות שהועלו בעלילה.

תוצר יצירתי - בהשראת ספר הקריאה או הדרמה המודרנית (15 נק')

מיומנויות נדרשות: יצירתיות, חשיבה מחוץ לקופסה, ביטוי אמנותי, יכולת לחבר רעיונות.

הכינו תוצר שיבטא רעיון מרכזי, סמל או מוטיב מהיצירה.

אפשרויות לתוצרים יצירתיים:

- פסל, ציור, קולאז', קריקטורה, רישום.
- סרטון, שיר (ניתן להלחינו).
- יומן שנכתב על ידי הדמות הראשית.
- מכתב לסופר או מהדמויות לסופר.
- תסכית רדיו / פודקאסט.

ניתן לבחור בתוצרים יצירתיים נוספים בהתאם לשיקולי הדעת של המורה והתלמידים.

משוב אישי לתלמיד/ה

מיומנויות נדרשות: רפלקציה, מודעות עצמית, הערכה עצמית.

בסיום התלקיט כולו, עליכם להשלים את ההיגדים הבאים:

1. בעקבות המשימות הבנתי ש...
2. מתהליך העבודה למדתי...
3. נהניתי במהלך העבודה מ...
4. לו יכולתי לשפר הייתי משפר/ת...
5. קשיים שבהם נתקלתי במהלך העבודה...
6. ההתנסות שלי עם הבינה המלאכותית גרמה לי להבין ש...

רגע לפני הגשת העבודה – בדקו את עצמכם:

- האם מילאתם את כל חלקי התלקיט?
 - האם עניתם תשובות מלאות והוספתם דוגמאות מפורטות?
 - האם אופן ההגשה מסודר ומאורגן?
 - האם התלקיט שלכם אישי? זכרו, לא ניתן להגיש תלקיט בזוגות.
 - (למורה) יש לוודא שהתלמידים ענו גם על "מבחן התלקיט" שיצורף לתלקיט עצמו.
- בהצלחה רבה בעבודה על התלקיט ! 📅